

Előfizetési árak:
Egy évre 10.— Ft
Félévre 6.— Ft
H. kir. postatakarékpóztári
csokkszámja száma 36980
A hirdetés díj mm-
ként 32 fillérre előre
fizetendő. Szöveg
két ennek dupléja

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI, Aradi u. 11. sz.
W. emelet 4. (lift)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lapmegjelenés
minden hé 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

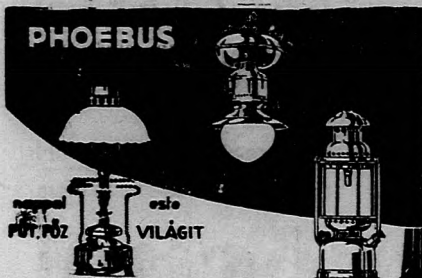
Alapítotott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Nyári vendég-
lője zsúfolva
lesz, ha

PHOEBUS-STANDARD
petróleum-gázlámpájával

KIVILÁGITJA!

A STANDARD petróleumgázlámpa megbiz-
ható, bél nélkül ég. tökéletes. Kezelése egy-
szerű. Fogyasztása csekély, kb 16 óra alatt
1 liter petróleum. Árak: P 32-től.

**Rendelje meg Ön is
kényelmes részletre!**

Vezérképviselőt:

ARDÓ JÓZSEF

Bpest, VI, Vilmos császár út 43. Tel.: 216 34

Vendéglős urak!

A sokak által már ismert

Betánczi

erősen szénsavas és lithiomos,
vesetisztító gyógyforrás, kitűnő
borvize egész alacsony áron ke-
rül forgalomba. Megrendelhető a
Cigelkai jódos gyógyforrások
magyarországi vezérképviselőtél-
nél: Budapest, V., Sas ucca 29.
Telefon: Aut. 120-20.

**Vendéglők, szállodák
és kávéházak**

vászoni- és damaszt-
áruszükségletüket
legelőnyösebben be-
szerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
(Gozsdu-átjáróház második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szal-
véták alkalmi ára-
kon, továbbá
főrrőlők, tör-
lők, hangerlik,
ágyneműek stb.
példátlanul olcsón
kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-
abrosz 130/130 cm. drbjá P 3.80

Duplán szövött abroszkelme 130
cm. széles, per mtr P 3.20

**Cégünk hírneve garancia az áru
jó minőségéért.**

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő
készülékek, pohárállványok min-
den méretben, valamint székek
és asztalok gyári árban kaphatók.
Kedvező fizetési feltételek! Javi-
tások olcsón és pontosan eszkö-
zöltetnek. Kérjen árajánlatot!
jégszekrények, bor- és sörkimérő
készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401-10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor-
és sörkimérőkészüléke kifogástala-
nul működjön. Mielőtt bárhol
szükségletét beszerezné, fordul-
jon bizalommal Stiller Artur
céghez, hol állandóan raktáron
talál jégszekrényeket, bor- és
sörkimérőket.

Javitások szakszerűen eszközöl-
tetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények
és sörkimérők üzeme Budapest,
VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

**Vendéglős konyhája büszkesége,
Az ételek finom izletessége!**

Ezért rendeljen Horváth Ferenc
Szeged, édes nemes paprikát á
kgr. 3 P 20 fillér.

TEKE

GOLYÓ ÉS BABA
SCHÜLLER KÁROLY
műszertergályosnál, VII, Miksa ucca 3.

Szent István
Sörtersör

a Polgári Sertőzde pártatlan
különlegessége.

HENNEFELD R.-T. JÉGSZEKRÉNY- GYÁRA, BUDAPEST,

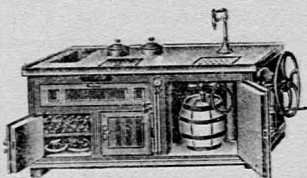
VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégsekreányek és sörkimérő készülékek.

Automatikus villamos hűtősekreányek.

Sörszerelvények.

Kedvező fizetési feltételek.

Jégsekreányek és sörkimérők pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

Kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

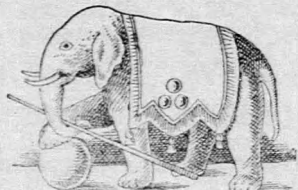
Szállít mindennemű alpacca és alpaccaezüst felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákok, dominók, éttermi márvány- és kártyasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztalal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegárúk a legnagyobb választékban, gyári áron. Újraüzüstözés és alpaccaárúk javítása jutányos áron. Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFANTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések. Billiárdok, dákok, golyók, dominók, sakkok. Sörapparátusok, jégsekreányek, asztalok, székek, Lignum Sanctum kugligolyók, kuglibábuk stb.

Söresapok, állványok, szivattyúk,

viztisztító-készülék és berendezési szerelvények javítások gyári áron

MIKA rézárugár, Budapest VII, Kazinczy ucca 47.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és vendéglői összesszemélyzetek elhelyező irodája

mely 36 év óta fennálló és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elimerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos sirkőüzeme

Bpest-Kőbánya,
az Újtemetőnél.

Modern művészi siremlékek.

A „Vendéglosók és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete” tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb Szakácskönyvének

harmadik kiadásának a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Megendelhető az összeg előzetes beküldésével lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kartársak saját érdekükben hivatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

pincefelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII, Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárdasztalok, dákok, golyók, sörapparátusok, alpakkaevőeszközök és az összes felszerelési tárgyak

**legolcsóbb
beszerzési
forrása**

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fellett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ** hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából. Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyvszakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvlecek felkötését, revízióját, rendbehozatalát, örökösödési és társasüzleti elszámolásokat, havi és órákonyvelést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk előfizetőinek 25%-os kedvezmény biztosító!

FŐSÖR maláta pezsgő

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kitünő rízing és kadarka **bor** kisebb tételben is

eladó

özv. Hangel Péternél,
Fülöpszállási út

A bortörvény kivonat kiadóhivatalunkban 90 fillér, miért veszi ügynököktől 2-3 pengőért?

Előfizetési ár:
Égész évre 16. — P
Félévre . . . 8. — P
K ir postakártyán:
címkaszámja száma 36990
A hirdetés díj mm-
rét 2 titer a szöveg
fizetendő. Szöveg
két ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Teréz körtnél —
Tel.: Aut. 188—98
Lap megjelölés
minden hó 1-én és 15-én

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgezdasági és pincérérdekeket képviselő lap

A választási szesztilalom

— Egy felmentő ítélet. —

Magyarországban valamint Ausztriában is — hol jóval több a szavazó, a választójog titkos és községenként történik a szavazás — az általános választás többnyire összeesik a tartományi (körülbelül olyan szerve, mint nálunk a megyebizottság) és a községi választásokkal. Emellett a választási egy nap alatt be kell fejezni. Ott már az utolsó előtti általános választásnál rájöttek, hogy semmi értelme nincs annak, hogy a választás napjára szesztilalmat rendeljenek el. Csak az üzletembereket károsítják ezzel, a választók viszont, ha már annyira kívánják az italt, illegitím uton és helyekről be tudják szerezni és a szavazók akár sárja földig leihatják magukat.

Nálunk? Két napig tart a szavazás, kisebb körzetekben. — A választás előtti napokat megelőző nap esti 6 órától tilos mindenféle szeszmezés. — A szesztilalom boldogságát a fővárosi vendéglősök és korcsmárosok az utóbbi hónapokban már kétszer élvezik. A szesztilalom kétes gyönyöreit, sőt a XIV. választókörzet italmérői a községi pótválasztás folytán e hó elején két és fél napig külön élveztek, mert szüneteltették az italmérést. E szesztilalmi rendelkezésnek valami nagy értelme nincsen, sőt határozottan nagyon káros az italmérőkre, mert a mai rossz gazdasági viszonyok mellett elesnek attól a csekély bevételtől is, amit az italárúsítás biztosít nekik. S míg az adókat és illetékeket fizető jogosítványokkal ellátott italmérőknek tilos a „szeszkimérés”, addig azok az egyének, akik sem adót, sem illetéket, sem más közterhet, forgalmi adót nem fizetnek, kiknek az italuk sem egészségügyi és egyéb ellenőrzés alatt nem áll, kihágásulva az alkalmat, úgynevezett „bomba-üzletet” csinálnak.

Láttuk a múlt héten a bpesti XIV. választókerületben, az Aréna út egyik oldalán, amely a választókörzethez tartozik, a vendéglők le voltak zárva, az ucca másik oldalán lévő vendéglők és korcsmák, amelyek egy más választási körzethez tartoznak, de hol nem volt pótválasztás, azok nyitva voltak. Hát van ennek értelme?

Itt el lehet mondani: Nehéz szatírárt nem írni!

Azután itt vannak azok a választókerületek, ahol egyhangulag történik a választás, ahol tehát a választási aktus össze-vissza 5 percig tart, helyes, hogy az ilyen helyeken, ahol egy az akarat, ahol a közbizalom csak egy személyben koncentrálódik két és fél napos szesztilalom van?

A legutóbbi osztrák általános választások után a vendéglősök szövetsége mozgalmat indított aziránt, hogy a választási törvényből a szesztilalomra vonatkozó rendelkezést a törvényhozás törölje. Ugy tudjuk, hogy e kérelem teljesítését az illetékes férfiak megígérték.

Ugy gondoljuk, hogy a magyar választási törvény is rövidesen módosítva lesz, így tehát nagyon ajánlatos volna, hogy ha a vendéglős és korcsmáros érdekképviseletük már most megfelelő előterjesztéseket tennének, hogy a törvény módosításánál vagy új választási törvényben ezt a céltalan és az adózó iparosokat erősen károsító rendelkezést töröljék, illetve az új törvénybe már ne vegyék be.

A közigazgatási hatóságoknak pedig feladata volna, hogy a választási szesztilalmat legalább ott, ahol erre megvan a lehetőség, szem előtt tartva a törvény intencióit kis jóakarattal enyhítsék. Viszont azokban a kerületekben, ahol egyhangú a választás, az érdekeltektől vendéglősöknek és korcsmárosoknak közösen kellene eljárni a hatóságnál, hogy tekintsenek el a szesztilalomtól.

A választási szesztilalom áthágásáról nem igen értesültünk, így nem tudjuk, hogy e kihágásoknál a bíróságnál milyen joggyakorlat fejlődött ki. Egy ilyen választási szesztilalmi kihágásról tudunk, de ebben az esetben a kir. törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Időszerűnek tartjuk ezt a felmentő ítéletet olvasóinkkal ismertetni. A tényállás a következő volt: Az 1926. évi választáskor a pomázi járásban is szesztilalom volt. A járáshoz tartozik Szentendre megyei város is. Somló Sándor vendéglős a szesztilalmat dacára annak, hogy a választás központja Pomáz volt és egyhangú a választás, a szesztilalmat betartotta csak a teához szolgált ki két centiliter ru-

mot. Emiatt azután a rendőrség megindította az eljárást és a feljelentést áttette a kir. járásbírósághoz, amely Somló Sándort nagy pénzbürréssel sújtotta. Az ítéletet Somló megfellebbezte és tárgyalás után a törvényszék a következő ítéletet hozta:

Pestvidéki kir. törvényszék, mint felebbviteli büntető bíróság.

Bf. IV. 3426—1927. 5. sz.

A magyar állam nevében! A pestvidéki kir. törvényszék, mint felebbviteli büntetőbíró, amelyben a szentendrei kir. járásbíróság az 1927. évi január hó 21. napján B. 4474—1926-3. sz. a. ítéletet hozott a vádlott részéről a bünnörsége megállapítása miatt használt és írásban is indokolt felebbezését következtesen dr. Fischer Frigyes kir. törvényszéki tan. elnök, mint elnök, Ilykovits István és dr. Csikmák Lajos kir. tszéki bírák, valamint dr. Kolláth Lajos kir. tszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvételével dr. Kudovszky Lajos kir. ügyésznek, mint közváltónak, dr. Várady Pál ügyvédnek, mint védőnek jelenlétében Budapesten 1927. évi április hó 26. napján megtartott nyilvános tárgyaláson vizsgálat alá vette és meghozta a következő ítéletet:

A kir. törvényszék a kir. járásbíróság ítéletét a Bp. 554. §-ának 2. bek. értelmében alkalmazandó Bp. 423. § 2. bek. alapján a Bp. 385. § 1. a) pontjában meghatározott anyagi semmisségi okból megsemmisíti a vádlottat az 1925: XXVI. tc. 163. § 2. pontjába ütköző kihágás címén emelt vád- és következményei alól a Bp. 326. § 1. pontja alapján felmenti.

Indokolás:

Az elsőbíróság által megállapított tényállás szerint vádlott a vádbeli alkalmammal vendéglőjében négy vendégnek egy-egy adag mellé egy-egy centiliter rumot szolgáltatott ki s ekként az 1925. évi XXVI. tc. 61. §-ának utolsó bekezdésében foglalt tilalom ellenére szeszest italt árusított.

A kir. törvényszék úgy találta, hogy a vádlott a vád tárgyává tett kihágást nem követte el, a kir. törvényszék jogi álláspontja szerint ugyanis rumnak a közsükségletet képező tea mellé igen csekély mennyiségben való kiszolgálása nem tartozik azok közé a cselekmények közé, melyek az említett törvényben megállapított szesztilalom áthágá-

sának megállapítására alkalmas volna. A szesztilalom folytán a törvény nyilvánvalóan a választások tisztaságát s zavartalan lefolyását, s különösen azt célozza, hogy a választópolgárok törvényadta választói jogukat higgyadtan, józan megfontolással az értelemre s a lelki állapotra ható minden befolyástól menten gyakorolhassák, melynél kétségtelenül elérhető a szesztilalmi rendelkezésnek szorosan vett alkalmazásával, ami alá azonban nem vonható a teának mint közszükségleti elemekkel, illetve az ennek szorgosan vett részét s tartozékát képező rumnak olyan kisarányú kiszolgáltatása, amely a tehát ebbeli minőségétől meg nem osztja, másrészt pedig a törvény kijátszását lehetetlenné teszi.

De nincs bünelekmény azért sem, mert az adott esetben vádlott jóhiszeműen járt el. Köztudomású ugyanis, hogy a pomázi kerületben a választás egyhangú volt s ennek az egyhangú választásnak az eredménye Pomázon és nem Szentendrén hirdettetett ki s így a vádlott a választási eljárást, nevezetesen a szavazás elmaradása folytán

jogosan abban a hitben és véleményben lehetett, hogy a szesztilalom tulajdonképpen nem is áll fenn.

De nem tagadható meg a vádlott jóhiszeműsége azért sem, mert tea rummal való kiszolgálás akkor is megengedett dolog volt, amikor égetett szesz italoknak vásár- és ünnepnapokon való kimerése tilva volt, amiből vádlott az adott esetben is a tilalom fenn nem forgására következtethetett.

Mint hogy ezek szerint a kir. járásbírósg tévedett akkor, amikor vádlott terhére bünelekmény tényálladékát állapította meg s mert a vád tárgyává tett cselekményben ilyen fel nem ismerhető, az elsőbírósg ítéletét megsemmisíteni s vádlottat bünelekmény hiányában az emelt vád- és következményei alól a hivatkozott törvényszakaszk értelmében felmenteni kellett.

Budapest, 1927. évi április hó 26. napján.

Dr. Fischer Frigyes sk., t. elnök, dr. Csikmák Lajos sk., előadó. A kiadmány hitelül Kraesovich snt.

Idegenforgalom, szálloda-, vendéglő- és kávéipar.

— A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett évi jelentése az 1930. évről. —

Idegenforgalom. Az európai és az amerikai gazdasági válság miatt az idegenforgalom az előző évihez képest mindenütt stagnált. Magyarországon — az igen súlyos gazdasági depresszió ellenére — általában kielégítőnek volt mondható. A magyar idegenforgalmat az 1930. évben legjobban a Szt. Imre árpád-házi kir. hereg 900 éves évfordulójának hónapokon át tartó ünnepségei mozdították elő. Kímásgaló idegenforgalmi jelentőségű események voltak még a március végén megtartott Tenyészállatvásár és Mezőgazdasági Gépkiállítás, a 25 éves jubileumát ünneplő Budapesti Nemzetközi Vásár és a Szt. István-hét, amely ebben az évben a Szt. Imre ünnepséggel összekapcsolva, fényes egyházi és világi ünnepségekkel tartott meg. Bizonyosfokú mozgalmat jelentettek azok az őszi nemzetközi kongresszusok is, amelyekre ez évben különösen nagy számmal érkeztek nagyobb külföldi csoportok.

A Wagons-Lits-Cook és az IBUSz között fennálló szerződések revíziója során az egész magyar közvéleményt, sőt a parlamentet is foglalkoztatták azok a tárgyalások, amelyek a külföldi menetjegy-irodáknak Budapesten való megtelepülésével, illetve a MÁV jegyeinek korlátozás nélküli árusítására irányuló kérelmekkel kapcsolatban zajlottak le. Bár e tekintetben végeredményben a régi helyzettel szemben lényegileg változás alig történt, mégis jelentőséggel bírtak e tárgyalások abból a szempontból, hogy az összes ille-

tékes gazdasági és társadalmi tényezők felfigyeltek a magyar idegenforgalom jelenlegi helyzetére és jövő alakulásának lehetőségeire.

Az 1930. évi idegenforgalom mérlegét a Székesfővárosi Statisztikai Hivatal adatai alapján ismertettük. Ezek az adatok csak a hotel-adatokat tükrözik vissza és csak Budapest székesfővárosára vonatkoznak. Nem tükrözik vissza tehát a következő adatok a magyar vidék forgalmát, valamint a fővárost illetően nem tüntetik fel a magánlakások útján lebonyolított idegenforgalmat sem.

1929-ben érkezett 250.055 bel- és külföldi, itt töltött összesen 656.274 éjszakát; 1930-ban érkezett 241.564 bel- és külföldi, ebből belföldről 125.207-en 277.027 éjszakát, elesatolt területről 35.873-an 108.970 éjszakát és külföldről 80.376-an 254.731 éjszakát töltöttek Budapesten. Összesen tehát 241.456 bel- és külföldi idegen 640.728 éjszakát töltött itt.

A tényleges külföldi látogatók száma az 1929. évvel szemben 9²/₃%-kal emelkedett, itt töltött éjszakák az 1929. évvel szemben 11¹/₂%-kal emelkedett, az elszakadt területekről érkezők száma az 1929. évvel szemben 4¹/₂%-kal csökkent, az általuk itt töltött éjszakák száma az 1929. évvel szemben 2¹/₂%-kal csökkent. A belföldről érkezők száma pedig az 1929. évvel szemben 10%-kal, az általuk itt töltött éjszakák száma pedig az 1929. évvel szemben 12¹/₃%-kal csökkent.

A legtöbb látogató (28.588) augusz-

tusban volt a fővárosban. Ezután rögtön május hónap, a Budapesti Nemzetközi Vásár hónapja következik (25.729).

Bár általában az egész évi idegenforgalom kb. 3¹/₂%-kal, itt töltött éjszakák száma pedig 2¹/₃%-kal csökkent, mégis feltűnő és öröndetes a tényleges külföldi forgalom emelkedése.

E hivatalos statisztikából visszatükrözött idegenforgalom azonban lényegesen kevesebb a tényleges idegenforgalomnál. Bizonyítják ezt az 1930. évi Budapesti Nemzetközi Vásárra vonatkozó idegenforgalmi statisztikai adatok is — amelyeket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara vásárosztálya és a külügyminisztérium útlevélosztálya a legnagyobb gondossággal gyűjtöttek. Ezek szerint májusban, a vásár 10 napja alatt vásárigazolvánnyal összesen 43.423 bel- és külföldi látogató érkezett a fővárosba, akik közül 13.616 volt külföldi. (Utóbbiak számára a külügyminisztérium útlevélkiadéltétele a vásár területén 8839 utólagos vizumot adott ki.) Ezekkel a pontos adatokkal szemben, amelyek a májusban lezajlott vásár 10 napja alatt 43.423 idegen látogatóról számolnak be, a hivatalos statisztika egész május hónapra mindössze csak 25.729 bel- és külföldi idegent tüntet fel. Nyilvánvaló ebből, hogy a Fővárosi Statisztikai Hivatal idegenforgalmi adatai csupán a hotelvendégek kimutatására szorítkozva, a magyar idegenforgalomnak csak egy részét, esetleg csak töredékét adják.

Budapest idegenforgalmának pénzbeli értéke, vagyis az idegenek által Budapesten elköltött összeg 1929-ben — Szigeti Gyula dr. adatai szerint — 22 millió pengőre, 1930-ban pedig — az IBUSz adatai szerint — 36 millió pengőre volt becsülhető. Ennél az értékénél azonban lényegesen nagyobb összeg az, amelyet a külföldre utazó magyarok elköltek a külföldön. 1929-ben a magyarok által külföldön elköltött összeget Szigeti Gyula dr. 52 millió pengőre becsüli, de valószínű, hogy ez az összeg az 1930. évben többre tehető.

A külföldi idegenforgalmi propagandára elköltött összegek nagyságát — csak a legfontosabb tételeket — számítva — az alább felsorolt intézmények által közölt adatok alapján ebben az évben a következőképpen becsüljük fel. Elkölthettek erre a célra 1930-ban a Budapesti Nemzetközi Vásár részéről kb. 180.000 P-t, a Tenyészállatvásár részéről 75.000 P-t (részint készpénzben, részint ellenszolgáltatás formájában), az IBUSz részéről 240.000 P-t, a székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatal részéről 538.000 P-t, amelyben a szállodai részéről fizetett 20.000 P-t idegenforgalmi járuléki is bennfoglalattik és az Országos Idegenforgalmi Tanács részéről 95.000 P-t, vagyis összesen 1,128 ezer P-t.

A hivatalosan kimutatott külföldi idegenforgalom számával osztva ezt az összeget, egy főre 9,70 P esik az összpropagandaköltségből. Ha a régi magyar területek forgalmát levonjuk, tehát csak a tényleges külföldieket vesz-

szük figyelembe, akkor 14.— P összeg esik egy idegenre, ami azt jelenti, hogy az ország áldozatokat hoz az idegenforgalom fejlesztése érdekében.

Az idegenforgalmi iparok a jelentési évben természetesen erősen érezték az idegenforgalom megcsappanását, amit még súlyosbított az a körülmény, hogy a lecsökkent kereseti lehetőségekkel szemben a közszolgáltatások árai, az egyéb közterhek, valamint a rezsi költségek továbbra is változatlanok maradtak. Ennek ellenére a szállodai ipar örömdetes fejlődést mutat. Renoválások és átalakítások révén a magyar hotelek nívója ismét emelkedett úgy, hogy elsőrendű szállodákban a szükséglet jóval meghaladó számú szobák állnak rendelkezésre. A szállodák kihasználása — leszámítva a Tenyészállatvásár, Nemzetközi Vásár, Szent István-hét idejét — mégis kedvezőnek mondható, mert a fővárosban megforduló idegenek túlnyomó része csak egy-két napot tölt Budapesten. A szállodák, valamint a rendelkezésre álló szobák számában az 1930. évben említésreméltó változás nem történt. A vendéglősiparban a súlyos közterhek és a gazdasági válság erősen érezhető volt. Különösen megnehezítette a vendéglősipar helyzetét az egyes hatósági üzemek konkurrenciája és az

alkoholelleses propaganda, melynek következtében az italfogyasztás lényegesen csökkent. A kereseti lehetőségeket károsan befolyásolta a terményárak lemorzsolódása is, amely áralakulásokhoz a vendéglősiparnak a változatlan rezsi költségek ellenére is alkalmazkodnia kellett. 1930-ban 95 vendéglő szünt meg, viszont 115-en váltottak ki új iparengedélyt. Hasonlóképpen volt sújtva a kávéipar is, amelynek súlyos helyzetét az előbbi okokon kívül növelte a week-endezés és a sportszellem fokozódása is. 1930-ban 215 budapesti kávéház közül 11 szünt meg.

A színházak, mulatók és szórakozóhelyek forgalma a jelentési évben hullámzóan alakult. Sokak részéről merült fel az a panasz, hogy az éjjeli mulatóknak a súlyos közterhek és adók által is befolyásolt kalkulációja és árai az idegenekre a magyar idegenforgalom szempontjából kedvezőtlen hatást tesznek.

Tekintettel a magyar idegenforgalomnak a nemzeti jövedelemszerzés szempontjából való nagy jelentőségére határozta el a kereskedelmi és iparkamara az év végén azt, hogy az idegenforgalom ügyének szakszerepű megvitatása céljából, külön idegenforgalmi bizottságot létesít.

Vargha Imre pénzügyminiszteri államtitkár megígérte a szőlőbirtokosoknak, hogy a kismértékben borelárúsítást megkönnyíti.

El tudjuk képzelni, milyen lelkes hangulat fogja el olvasóinkat, hogy ha most a választások előtt, alábbi tudósításokat olvassák. A borfogyasztási adót nem akarják eltörölni, ez helyes is, de mérsékelti kellene. Ellenben — mivel ez már a vendéglősök és koresmárosok zsebére megy — kilátásba helyezte Bogdán Béla pénzügyminiszteri tanácsos, hogy „a termelői borok kimerését megkönnyíti.” Hogyan gondolja ezt a pénzügyminisztérium: A vendéglős-koresmáros fizesse az adókat, a magas engedélyilletékeket, a leáltalányozott forgalmi adót és a termelő mérje ki a bort?

A pénzügyminisztériumnak ezen kilátásba helyezett intézkedése a vendéglős és koresmaipar pusztulását jelentené. Egyakarattal kell a legerőteljesebben tiltakozni azon szándék ellen, hogy az italmérők számból kivegyék az utolsó falat kenyeret.

Itt közöljük az említett tudósításokat:

A Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társasköre június hó 8-án tartotta meg ülését.

Elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, felkéri Reizmann Zoltánt, hogy a mai ülés tárgyat ismertesse. Dr. Reizmann Zoltán tudomására hozza az ülésnek, hogy június hó 1-én az érdekeltségekben kiküldött bizottság Vargha Imre pénzügyi államtitkáránál anketén je-

lent meg. Az érdekeltség kívánságait kifejtette a borfogyasztási adó törhetetlen voltáról s annak soron kívüli eltörlését kérte, nemkülönben a bornak szabad forgalmát sürgette. Az érdekeltek kiüldöttsége a borfogyasztási adó eltörlését követelte. Míg Örfly Imre a borfogyasztási adó eltörlésével keletkezett hiányok pótlására a sör, szesz, ecet és ásványvizeknek a megadóztatását javasolta. Vargha Imre államtitkár az illetékesek által elfogadott azt az álláspontot tárta az érdekeltség elé, hogy a borfogyasztási adó eltörlése a termelőknél nem segítene. A jelenlévő bortermelek objektív érveiknek felsorakoztatásával mutatták ki ennek az álláspontnak helytelenségét. Bogdán Béla min. tanácsos a termelői borok kimerésének megkönnyítését helyezte kilátásba. Az értekezlet azzal ért véget, hogy a pénzügyminisztérium bizonyos számításokat fog eszközölni, amelynek eredményétől teszi függővé döntését. Az érdekeltségre igen lehangolóan hatott, hogy szerintünk ismét csak ígéretekben volt részük. A tárgynál éles vita indult meg. Dr. Miklós Aladár az egész ügyet politikai térére kívánja terelni és még a választások előtt ennek kiplakátolását javasolja.

Olyan indítvány is elhangzott a gyűlésen, hogyha a szőlőbirtokosok helyzetén rövidesen sem segítenek, úgy mozgalmat indítanak arra vonatkozólag,

hogy a szünet után az összes munkát beszüntetik, munkásokat nem fognak alkalmazni, mert a mai helyzetet tartani tovább nem lehet. Végül a gyűlés úgy határozott, hogy a kiküldött bizottság az elhangzott sérelmeket memorandum alakjában állítja össze s az illetékes minisztériumoknak felterjeszti.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete által kiküldött bizottság folyó hó 11-én ülést tartott. Elnök az ülésen bejelentette a bizottságnak a pénzügyminisztériummal lefolytatott tárgyalásokat, amely tárgyaláson Vargha Imre p. ü. államtitkár kilátásba helyezte a borfogyasztási adónak mérséklését, a kismértékben elárúsítóknak könnyítését. A borfogyasztási adó leszállításának nagyságát attól tette függővé, hogy erre vonatkozóan még számításokat fog tenni. Az anketén megjelent érdekeltségek ezeket a kijelentéseket igen lehangolóan fogadták. Erős vita után a bizottság a következő határozati javaslatot hozta:

„A bizottság megállapította, hogy a borfogyasztási adó eltörlésére, dacára az e tekintetben elhangzott ígéreteknek, egyelőre kilátás nincsen. A végpusztulás szélén álló magyar szőlőbirtokosok a segítés szükségességének utolsó órájában ismételtlen a kormányhoz fordulnak és minden következményt azokra hárítanak, akik nem látják be az 1 millió magyar lélek (eddig csak 400.000 voltak!) létérdekét jelentő szőlőgazdaság megsegítésének és az igazságtalan közterhektől való mentesítésének szükségességét.

Tekintettel arra, hogy az elmúlt országgyűlés szőlővidéket képviselő tagjai egyenhangy dicséretre méltó kivétellel, ígértük dacára cserben hagyták a magyar szőlősgazdákat életbevágó kérdéseikben, a bizottság minden egyes szőlővidék képviselőjelöltjéhez, minden politikai pártállásra való tekintet nélkül, sürgős átiratot intéz és felhívja őket, hogy vállaljanak kötelezettséget arra, hogy a borfogyasztási adó eltörlése és a szőlőgazdaság érdekében előterjesztendő javaslatot, mint képviselőktámogatni fogják.

**Beszerezte már
a Korcsmai hitel
eltörléséről szóló
új plakátot**

Különféle közlemények

Hajókirándulás Leányfalura.

A Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete még a kora tavasszal azt tervezte, hogy a nyáron Dunántúlra egy gyönyörű nyaralóhelyére kirándulást rendez. A komplikált és költséges vasúti utazás miatt e tervtől el kellett állni és így elhatározott, hogy az egyesület a pestkörnyéki és budapesti vendéglősök és koresmárosok hevonásával július hó 9-én Leányfalura egy családi jellegű hajókirándulást rendez. A kirándulás részletes programját lapunk jövő számában közöljük, most csak azt említjük fel, hogy a különhajó reggel 9 órakor indul az Eötvös-téri MFTR állomásról, kiköt a Pálffy-téren, Újpesten, Római fürdőn és Szentendrén. A hajójegy személyenként oda és vissza 1 P 50, gyermekjegy 80 fillér. A kiránduláson minden kartárs családtagja, valamint ismerősei szívesen láttatnak. A kirándulás azt a célt szolgálja, hogy a kartársak és családtagjaik egy pihenőnapot a szabadban töltsenek. Mindenki kényelmes ruhával jöjjön és hozzon magával elemózsiát és fürdőruhát.

Azok, akik e családi jellegű hajókiránduláson részt kívánnak venni, a térti-hajójegyet a környéken a vendéglős szakosztály, illetve ipartársulat elnökénél, Budapesten az Országos Egyesület irodájában, VI. Aradi uca 11. szám alatt válthatják meg, hol már bővebb tájékoztatással is fognak szolgálni.

Képviselőválasztás.

A közeledő országgyűlési képviselőválasztásokban az országos egyesületünk főügyésze, dr. Pongrácz Aladár kúnszentmiklósi ügyvéd, mint a Gaál Gaszton vezetése alatt álló „Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Agrárpárt” hivatalos jelöltje a szabadszállási választókerületben (Szabadszállás, Filöpszállás, Szalkszentmárton, Tass, Dömsöd, Dab, Csengőd, Jakabszállás) lép fel. Őszinte szeretettel kívánjuk Isten áldását ezen közéleti működéséhez is, hogy a jövőben még eredményesebben harcolhasson a közéleti tisztaságért, mostani adó- és illetékrendszerünk megváltoztatásáért, a kartellek letöréséért, a közterhek csökkentéséért, a szigorú államháztartási takarékoság behozataláért és a jobb gazdasági helyzet megteremtéséért, egy szóval, mindannyiunk jobb jövőjéért és boldogságáért, amely célkitűzéseknek minden gáncsvetés és alattomos piszkolás dacára eddig is megalkuvás nélküli kemény, tisztakező és önzetlen harcosa volt.

Jubileum.

Márkus Imre, az Alsó-Margitsziget nagyvendéglő közbeesülésben álló agilis bérloje május 27-én 50. születési és a szakmában pedig eltöltött 35. évfordulóját ünnepelte. Márkus Imre, aki fiatal korában az ország legelőkelőbb

üzleteiben mint főpincér működött, immár 16 éve a jelenlegi üzlet bérloje és népszerűségét bizonyítja, hogy jubiláris ünnepélyen tartott banketten néhány száz tisztelője vett részt.

Erdős József, az országszerte előnyösen ismert budapesti hirdető-iroda tulajdonos, a mult napokban ünnepelte a reklám és az újságok szolgálatában eltöltött harmincöt éves jubileumát, mely alkalommal az üzletfeleken, ismerősökön és jóbarátokon kívül — különösen az újságkiadó szakmából — igen sokan keresték fel jókívánságaikkal.

Glück Frigyes emlékezete.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete, a Szállodások és Vendéglősök Szakirányú Iskolája felügyelőbizottsága, a Magyar Szakácsok Köre és a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak Nemzetközi Genfi Szövetsége tiszteletbeli elnökének, illetve pártónusának, Glück Frigyes emlékére 1931 június 15-én d. u. 4 órakor az ipartestület disztermében gyűlést tart. Emlékbeszédet tartanak: Gundel Károly: Glück Frigyes, Dr. Kritsfalussy István: Glück Frigyes, a magyar vendéglős szakoktatás megalapítója. Lőhnert Mátyás: Glück Frigyes mint gastronomus. Csik József: Glück Frigyes, az alkalmazottak atyai barátja.

Ha a feleség vonakodik a kényszer-egyeségbe került adós férjért kezességet vállalni.

Joguk van a hitelezőknek kényszerfelszámolást kérni. A kényszerfelszámolásról szóló rendelet értelmében a hitelezőknek joguk nyílt ahhoz, hogy a kényszerjegységi adós előterjesztett jegységi ajánlatát olyként fogadják el, hogy az adósok vagyonukat hitelezőknek likvidáció céljára haladéktalanul bocsássák rendelkezésre. A legutóbb lefolytatott kényszerjegységi eljárások során már előfordult ily hitelezői határozattal jóváhagyott egyeség is. Az egyik ilyen ügyben eljáró bíró kérdést intézett egy társaság tulajdonosaihoz, azírnt, hogy hajlandók-e feleségeik kezességét a megszerzeni az egyeségben vállalandó kötelezettségeik biztosítására. Miután a kérdésre adósok szabadon választhattak, a hitelezők ragaszkodtak a kényszerfelszámolás kimondásához, amit az eljáró bíró jóváhagyott azonnali értékesítéssel rendelvén el.

Nem adható bodegaiparra szóló iparjogosítvány.

Bodegára iparjogosítvány nem adható, minthogy a bodega nem más, mint koresma (eredetileg délvidéki csemegeborok poharanként való kímérése). A 78.000—1923 K. M. sz. rendelet 131. §-a szerint a rendelet 130. §-ában említett iparokat az iparendély szövegében csak mint fogadó (szálló, penzió), koresma, kávéház, illetőleg kávémérésiipart szabad megjelölni. Így tehát csak vendéglő- vagy koesmaipari engedély alapján tartható egy bodega-

üzlet. Ily iparendély azonban magában nem segít, ha azt fűszeres, szatócs stb. megszerzik, mert a nevezett iparágak gyakorolhatóságához szükséges „korlátlan” italmérségi engedélyt fűszeres stb. kereskedők a hatályban álló jogszabályok értelmében nem nyerhetnek. (Soproni kamara).

Mikor tartozik a kis- és nagyközsegekben a pálinkamérségi, illetőleg palackbor-eladási engedéllyel bíró szatócs vagy vegyeskereskedő helyiségeit bezárni?

A vegyeskereskedő (szatócs) köznapi üzleti zárójában mit sem változtat az a körülmény, hogy a vegyeskereskedőnek italmérségi engedélye van. A községi vegyeskereskedők ezek szerint üzleteiket este 9 órától reggel 5 óráig be-telesek zárva tartani (3.382—1917. M. E. sz. rendelet 26. §-a), este 7 óra után pedig csakis élelmiszert és egyszárművelési cikkeket szabad kiszolgáltatniok. Tehát 7 óra után sőt, trafikáru és élelmiszereket árusíthatnak csak.

Egy fodrászleány édesapja koresmai adósságát dolgozta le — feljelentette a kontárkodásért.

Egy fiatal, esinos leány is állt vádlottként a szegedi iparhatóság kihágási bíró előtt. A fiatal leány felszabadult fodrászsegéd és azzal volt vádolva, hogy ondolálást végzett, holott ennek elvállalásához nincs iparendélye. — Érdekes körülmények játszottak közre a kontárkodás elkövetésénél, a fiatal fodrászsegédnél tulajdonképpen nem is kapott pénzt az ondolálásokért, hanem az édesapja koresmai adósságát dolgozta le. A fodrászleány apja éppen nem mondható a borítal ellenségének és már régebben négy pengő kifizetetlen számlája volt az egyik vendéglőben. A koresmáros többször kérte az adósság kifizetését, de teljesen hiába. Megtudta aztán, hogy a nemfizető vendégének a leánya kitanulta az ondolálást és egyik napon így szólt az adósságot esináló vendégének:

— A feleségem úgyis eleget költ az ondolálásra. A 4 pengő adósságban a maga lánya ondolálja ki párszor a páromra hajt. — ajánlotta a koresmáros és a rosszfizető adós kész is volt egyszerre az üzletre.

Néhányzor ondolált is a leány az apja koresmai adósságában, még nemrég feljelentették kontárkodásért. Szeppege, sirva és igen ijedten vallotta be a cselekményt a kihágási bíró előtt, aki a sok enyhítő körülményt figyelembevéve, mindössze 5 pengőre ítélte a fiatal kontárt.

A női alkalmazottak foglalkoztatása iparunkban.

Lapunk f. é. február elsejei számában közöltük a kereskedelemügyi miniszternek 155.102—1930 sz. rendeletét, mely a fogadóknak (szállodákban, penziókban) vendéglőkben, kávéházakban, kávémérésekben, tejasarnokokban, koresmákban és cukrászdákban a nők alkal-

mazásának korlátozásáról intézkedik. Ez a rendelet folyó évi július elsején lép életbe. E rendelet szerint szállodákban szobaaszonyi vagy szobaleányi teendők ellátására csak olyan nőt szabad alkalmazni, akik a negyvenedik életévüket betöltötték. Viszont vendéglőkben, koresmákban, kávéházakban és kávémerésekben, valamint cukrászdákban a vendégek kiszolgálására és a felirói teendők végzésére 24. életévüket még be nem töltött nőket alkalmazni tilos. Megemlítjük még, hogy a női alkalmazottak, gyermekeik és fiatalokruak védelméről szóló 1930. évi V. tc. végrehajtására megjelent 150.443—1930. sz. K. M. rendelet szabályozza ezekben az alkalmazottaknak éjjeli munkájának idejét s ajánlatos — kellemetlenségek elkerülése végett — e rendeletet tanulmányozni.

Egységes menüárak a dunamenti kirándulóhelyeken.

Sörös Ede, az esztergomi vendéglős szakosztály elnöke kezdeményezésre a Pomázjárásí Vendéglős Egyesület legutóbb Csillaghegyen Hartwig-ger Rezső alelnök vezetése alatt tartott értekezleten a járás területéhez tartozó nyaralóhelyeken egységes menüárakban állapodtak meg és pedig: leves, sült, köret, tészta, feketekávé és kenyér 2.40 P. Ugyanez a menü egy előétellel 3 P. Az esetben, hogyha a sült helyett szárnyas kívántatnék, úgy a menük 40 fillérrel drágábbak.

Miskolci sör-esendélet.

A Miskolcon megjelenő „Reggeli Hirlap” e hó 11-iki számában a következő nyílttéri közlemény jelent meg:

„Tisztelettel felkérlek a Polgári Sörgyár Rt. helybeli sörraktárának a vezetőjét, hogy — amennyiben a sörkattellen keresztül sikerült megakadályozni azt, hogy én egy másik sörgyár raktárából az Önöktől vásárolt sör minőségéhez hasonló, különösen az én gondos kezelésem mellett egyenlő minőségű, de árban sokkal alacsonyabb sörrel kiszolgálva ne lehessen — tekintettel a fogyasztó közönségre, az üzletre, mint adólanymra s reám, mint a megélhetés nehézségeivel küzdő polgárra, tegye lehetővé a fenti kereskedői szabadságot sértő intézkedéseivel szemben, hogy az én üzleti körülményeimnek megfelelő sörrel más sörgyár is kiszolgálhasson. Vagy hasonló oda, hogy üzletemben kimért sörének is, mint a többi kevésbé jó söreinek árát úgy mérsékelje, hogy az én jobbminőségű sörgéjé intelligens közönségem azt még is fizethesse.

Teljes tisztelettel

Bakos Kálmán

Szemere éterem tulajdonosa.

E közleményre csak az a megjegyzésünk, hogy a sörgyárak megbízottai több ízben, tanuk előtt kijelentették, hogy a vevő, ha tartozása nincsen, sem szerződésileg sincs lekötve, annál a sörgyárnál, illetve olyan sört vásárolhat, amilyent akar. Ez a kijelentés tiszte-

letreméltó egyénektől hangzott el és ennek tanuja Győri Zsigmond, a Miskolc és Borsodvármegyei Vendéglős és Koresmáregyesület ü. elnöke is volt. Így tehát Bakos Kálmán bizonyára tudni fogja, mit kell csinálni.

Rehabilitációt kérnek az árdragító visszaélések miatt elítéltek számára.

A debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara a következő felterjesztést intézte az igazságügyminiszterhez:

Alulírott kamara mély tisztelettel kéri Nagyméltóságodat arra, hogy az u. n. „rehabilitáció” intézményének behozatala érdekében törvényjavaslatot készíteni méltóztassék. Tudomásunk szerint Magyarországon 1914-ben nemcsak elkészítették, hanem be is terjesztették az erre vonatkozó törvényjavaslatot, azonban a háború miatt nem lett belőle törvény. Nagyméltóságod emlékeztünk szerint tett a parlamentben olyan irányu kijelentést, hogy ezt a kérdést meg akarja oldani.

A kereskedelmi és iparkamarához tartozó érdekeltséget következő vonatkozásban érdekli ez a kérdés.

Úgy a háború alatt, mint különösen az inflációs időkben több vendéglős, fűszer és élelmiszerkereskedői árdragító visszaélés miatt elítéltek. Különösen az inflációs időkben a kereskedők állandó borotvaélen jártak, mert hiszen egyidőben az utánpótlási ár elvének el nem ismerése következtében az árdragító visszaélés cselekményének elkövetését igen könnyen a kereskedők tömegére meg lehetett állapítani, hiszen abban az időben a beszerzési ár elvéhez való ragaszkodás a kereskedőknél azt jelentette volna, hogy áruraktára egyszerűen elolvad. Ennek következtében számosan voltak azok a kereskedők, akik ellen apró túró- és tejfelügyek miatt eljárást indítottak és őket árdragító visszaélés miatt elítéltek.

Ezek a kereskedők és iparosok azóta erkölcsi bizonyítványaikban hordják az árdragító megbélyegzést, amelytől szabadulni — kiállott és letöltött büntetésekről lévén szó — nem tudnak. — Közél egy évtized múlt el már azóta, hogy ezeknek a büntetéseknél nagyobb részét kiszabták, ezóta a büntetés erkölcsi hatályának is régen meg kellett szűnnie, mégis mihelyt az illető kereskedőnek az élet sok vonatkozásában szükséges erkölcsi bizonyítványt kell beszereznie, erkölcsi bizonyítványában mindig ott áll, hogy „árdragító visszaélés miatt büntetve volt.”

Mély tisztelettel felkérjük tehát Nagyméltóságodat, méltóztassék az 1914-ben elejtett szavai újra megfogni és a rehabilitáció megvalósítása, intézményes bevezetése érdekében a szükséges lépéseket megtenni.

Adók és illetékek késedelmi kamatszámítása.

A mai viszonyok között az adózók között nagyon sokan legjobbak akaratok ellenére sem képesek különböző adófizetési kötelezettségeiket teljesíteni. Az

adózóknak, akik keresetnélküliségük miatt nem képesek adózási kötelezettségüknek eleget tenni, késedelmi kamatokat kötelesek viselni. A köztartozások késedelmi kamatait az érvényes szabályok szerint a következőképpen kell kiszámítani. Az együttesen kezelt, valamint a negyedévenként esedékessé váló köztartozásoknál az esedékességtől a befizetést megelőző hó végéig; illetékeknél és az 1. pont alá nem eső egyéb köztartozásoknál az esedékességtől a befizetés napjáig.

Részletfizetésnél a késedelmi kamatot az 1. pont alá tartozó köztartozások után az utolsó befizetés havának első napjától, egyéb köztartozásoknál pedig az utolsó befizetés napjától kezdve kell számítani.

A befizetett összegből elsősorban a késedelmi kamatot kell kiegyenlíteni s csak a fennmaradó összeg számolható el a köztartozás törlesztésére, illetve kiegyenlítésére.

Ha még a megelőző évből is van tartozás, elsősorban ennek késedelmi kamatait, azután a múlt évi tartozást kell a befizetésekből kiegyenlíteni s a fennmaradó összeg szolgál a folyó évi tartozás késedelmi kamatainak és összegének javára.

A sörkérdésben egyelőre nincs változás.

A sörügyben a helyzet változatlan. Így tehát még mindig nem ajánlatos — ha csak a körülmények nem kényszerítenek arra — sört csapolni. Természetesen, mivel a sör nem lett olcsóbb, azt olcsóbb árban nem is lehet mérni. Ételeknél nem lehet keresni, így az egész rezi kiadást úgyszólván az italon kell megkeresni, erre a sör kimérési áránl figyelemmel kell lenni. — A Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete a májusi nagygyűlésen hozott határozatát végrehajtja. A múlt napokban az egész országban szétküldte a plakátmintát, mikép azt a nagygyűlés elhatározta. A vidéki ipartársulatok és szakosztályok elnökei gyűlés kapcsán a küldött plakát-

Jómenetelű kisebb szálloda és vendéglő Tótkomlóson

az állomás mellett teljes berendezéssel szeptember elsejére

bérbeadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Slemmer Ferenc Máv vendéglős, Orosháza.

mintát bemutatják és annak utánnomásáról gondoskodnak. Az egyesület felhívta a vidéki szerveket arra is, hogy hassanak oda, hogy ott, ahol nem feltétlen szükséges, ne csapoljanak sört. Mindezeket azért közöljük, mivel több helyről vett levélbeli értesítés szerint a küldött plakátmintát az előzők egyes helyeken nem mutatták be. Csak szívesen ki kell tartani!

A miniszterelnök debreceni beszédéből:

Az én felfogásom szerint igen sok mindent meg kell csinálni, azonban csak úgy, hogy ezáltal más jogosult érdekét érinteni nem szabad, mert a közgazdaság egész életét megbontani egyik termelési ág favorizálásával, úgyhogy ugyanakkor más termelési ágak életbevágó érdekeit figyelmen kívül hagyjuk, meggyőződésem szerint nem lehet és nem szabad.

A miniszterelnöknek ezen megállapítását a pénzügyminiszter figyelmébe ajánljuk.

Tanoneszerződés megkötésének határideje.

Az a munkaadó, aki a tanonc alkamaságába vételét az iparhatóságnak az 1922. évi XII. tc. 87. §-ában megállapított három napon belül be nem jelenti, illetve a tanszerződést a tanonc belépése napjától számított négy hét alatt az iparhatóság előtt meg nem köti, kihágást követ el és az 1922. évi XII. tc. 125. §-a szerint büntetendő. A törvény hivatkozott rendelkezése a tanonc érdekeinek megóvását célozza, ezért a törvénynek a bejelentésre és a szerződés kötésre vonatkozó rendelkezését a munkaadó abban az esetben is teljesíteni köteles, ha az saját gyermekét alkalmazta tanoncnak, azzal az eltéréssel csupán, hogy ebben az esetben a tanszerződést az iparhatóság közbenjöttével szerkesztett szülői írásbeli nyilatkozat pótolja. Bár az 1922. évi XII. tc. 88. §-nak második bekezdése szerint a törvény fenthivatkozott rendelkezése ellenére alkalmazott tanoncnak a szabálytalanul eltöltött idő a képesítésnél figyelembe nem jöhet, méltánylást érdemlő esetekben és különösen a tanonc érdekeire való tekintettel az iparhatóság a most hivatkozott teikk utolsó bekezdése alapján megengedheti, hogy a tanszerződés, illetve szülői nyilatkozat hiányában eltöltött alkalmazási idő az előirt tanidőbe esetleg a maga egészében beszámíttassék. Képző elintézés esetén az iparhatóság — a kihágási eljárás lefolytatása után — a tanoncnak segédi vizsgálatra való becsajátását engedélyezi és a vizsgálat megtartása iránt a munkaadó üzemére illetékes ipartestületet megkeresi.

A kis haszonnal való árusítás miatt is megállapítható kényszerességű adós rosszhiszeműsége.

Egy vidéki kereskedő magánegyeségének tárgyalásával kapcsolatban a hitelezők rosszhiszeműségét látták fenforogni az adós cselekményében, mert az adós saját bevallása szerint oly se-

kély haszonnal árusított, mely az üzleti rezsiköltségeket sem fedezte. A szakértők megállapítása szerint az üzletnek már alapításakor sem volt létjogosultsága, mert arra nem lehet kereskedést alapítani, hogy valaki úgyszólván önköltségi árban beszerzési árhoz számított igen minimális haszonnal, illetőleg a beszerzési ár (kalkulált) alatt veszteségre árusítson. Ez megérősíti a hitelezők azon álláspontját, hogy a közadós tisztára hitelezők kárára és veszélyére folytatta üzletét. — E megállapítás folytán magánegyeség miatt megszüntették és az ügyet a törvényszékhez tették át. E sorokat figyelmébe ajánljuk a kartársaknak. — „Sleiderozni” nem szabad.

Luther Márton és a ser.

Nemrégben azt olvastuk, hogy a nagy reformátor, Luther Márton is sert ivott, de azt maga főzte. Nem tudjuk, hogy a wittenbergi, wormsí, augsburgi levéltárában találták az erről szóló feljegyzéseket, de bármelyik archívumba őrizik is ezt a serfőzésre vonatkozó fontos adatot, a tanulság ebből mégis csak az lehet, hogy a nagy reformátor is hivatott az olesó sörnek — azért főzte azt maga. Még exeketikával sem lehet azt másképp értelmezni! Most azonban már bajos volna neki is sert főzni. Előbb az Ipartanács véleményét kellene bekérnie, hogy megengedjék-e neki a — serfőzést. Talán azzal az indokolással, hogy árszabályozó hatása volna a sertermelés megengedésének, még sikerülne is az engedélyt megkapni, de azután mégis csak tanácsos volna — a produkció szabályozása érdekében — kartellbe lépni, nehogy túltermelés álljon elő!

„A Magyar Szakács” ételreceptjeiből.

Töltött tők tejeles kapormártással.

Egy 80–90 dekagramos gyenge tököt meghámozunk, hosszában kettévágunk s kanállal a belét kikaparjuk. Tölteléknek egy fél kg félkövér sertéshúst finomra megdarálva, egy fél fej finomra vágott, zsírral pirított vöröshagymát, egy gerezd finomra vágott fokhagymát, sót, csipet borst, majorannát, egy áztatott zsemlyét, egy egész tojással összegyurunk és a kivájt tököket ezzel megtöltjük, vajjal és tejjel fedő alatt sütőben megpároljuk.

A SZAKMA

TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

Junius 17. Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája Szabó Jenőnél (VI. Erzsébet királyné út 2. Hungária kert).

Junius 19. D. e. 10 óraker Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékéért ápoló asztaltársaság összejövetele Gundel Károlynál (VI. Állatkerti út 2).

Junius 24. Este 7 óraker Jóbarátok vacsorája Twerasser Ferencnél (X. Halom uca 2).

Junius 26. Este 8 óraker vendéglősök vacsorája Kutassy Lajosnál (VI. Állatkerti belső vendéglő).

Mig párolódik, 5 dk vajból 2 kanál liszttel gyenge rántást készítnünk húslével s a párolástól visszamaradt levét 2 deci tejfellel, izlés szerint frissen vágott kaporral, sóval és kevés cukorral felforraljuk, hogy eléggé sűrű mártást kapjunk. Tálalásnál a párolt tököket egymás mellé helyezzük s a mártással leöntjük. A fennmaradt mártást külön tálaljuk.

Töltött tők tejeles paradicsom-mártással.

Elkészítése ugyanúgy történik, mint az előbbi, csak más mártást adunk hozzá és pedig: készítsünk egy nem túléd paradicsommártást, adjunk hozzá savanyu tejfölt, keverjük jól el (a tejföltől nagyon kellemes ízt kap), ne hagyjuk forrni, mert a mártás meggyengül. Tálalásnál a töltött tökökre öntjük és tejfellel átesurgatjuk.

Töltött tők paprikásmártással.

Az elkészítése ugyanaz, mint az előbbi. A mártást hozzá így készítsük: egy fej finomra vágott, zsírral pirított vöröshagymát, egy kiskanál édespaprikát, egy kevés finomra vágott fokhagymát elkeverünk: húslével, vagy borjecsontlével felengedjük és egész sűrűre befőzzük, hogy a hagyma elfőjön benne. 3 del savanyú tejfelt egy kanál liszttel jól elkeverünk, hozzáadjuk, sóval és a párolástól visszamaradt lével felforraljuk, szíttan áttörjük. Tálalásnál a töltött tököket mártással leöntjük s paprikás zsírral lecsurgatjuk.

Tök táiban sütvé.

A meghámozott tököt vastag ujjnyi darabokra vágva sós vízben nem nagyon puhára megfőzzük. Szitára rakva lecsurgatjuk. Egy vajozott tűzálló edénybe rakjuk, a lent leírt mártással leöntve: sütőben szép pirosra megsütjük s ebben az edényben forrón feladjuk. Mártás: 6–8 dkg vajból 2 kanál liszttel gyenge rántást készítnünk. 4 del forró tejfel felengedjük, forrás közben habverővel simára keverjük. Adunk bele kevés reszelt szerecsendiót, sót, egy dkg reszelt parmezán sajtot, 2 tojássárgáját. Ezzel a mártással a tököket áthúzzuk, reszelt sajttal meghintjük és nyers darabos vajjal forró sütőben megsütjük.

Halalozás.

Svajer Jakob, Ferber Géza budapesti vendéglős sógora, a Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesület tagja, mult hó végén rövid betegeskedés után elhunyt.

Ifj. Holbig Antal soroksári vendéglőst súlyos csapás érte, felesége szül. Glótzl Kata junius 7-én rövid kínos szenvedés után 28. életében meghalt. Nagy részvét mellett temették el. Az ottani vendéglős ipartársulat zászlójukkal testületileg vett részt a temetésen.

Marth Mihály budapesti vendéglős junius hó 2-án hosszú szenvedés után életének 52-ik évében elhunyt. A megboldogultat junius 5-én a farkas-

régi temetőben nagy részvét mellett örök nyugalomra helyezték.

Schuszter Jakab taksonyi vendéglős, képviselőtestületi tag, tüzoltótestületi pénztáros, stb. hosszas szenvedés után folyó évi május hó 31-én 50 éves korában elhalt. Közjótékonyága az egész környéken jól ismert, a közügyekben is tevékeny részt vett ki. A helyi tüzoltótestületnek 25 éven át volt pénztárosa. kora ifjúságától kezdve fáradhatatlan harcosa és lelkes támogatója volt a tüzoltói intézménynek. A szegényeknek különösen hathatós támogatója volt s egész életében a tüzoltók jelszavát tartotta szem előtt: Istennek dicsőség, embernek segítség." Az egész környék nagy részvételt van.

Egy verses pesti Utmutató és a pesti serházak 1855-ben.

Müller Károly pesti újságról 1855-ben humoros verses reklámos Utmutatót adott ki Pest városa nevezetességéről. Az Utmutató címe: Ahogyan Pest él. — Heine korának szentimentalitását és a magyar Saphir Móricz Gottlieb szójátékos modorát mutató verseiben csakugyan él a régi Pest. Megélevednek a régi cégéres Vendégfogadók, Serházak és rég hallott vendégfogadósok. Végig vezet Pesten az olvasót; szól algyesti nemes Tüköry Józsefnek a mai Lipót-körút helyén és a Petz-családnak a mai Központi Zálogház helyén volt Serfőzőházairól, melyek 1855-ben már „Bak-Ser”-t is főztek; a régi Komlóról (a mai Pilvax-köz helyén volt), Vörösmarty Mihály, Vachott Imre és költőtársaik tanyájáról, a Csigáról, melynek házában Irányi Dániel lakott, a Bayerról, mely a mai Kis Piszkos öse volt, az Arany Flakáról, mely a régi belvárosi kereskedőgedek Herbergje volt. Szól a mai váci-uccai Corsó-mozi helyén állott Hét Választó Fejedelemtől, az egykori Serforrásról, az eltűnt pesti Verébről, mely fölött az emeleten a híres Beisele és Eisele-féle vendéglő volt. Megemlékezik a Vármegyeház melletti Zenélő Óráról, a Bach-korszakbeli üldözött újságírók tanyájáról, a régi vendéglő „vakmerő” újításáról: hordófelvonógépéről, a próféta-uccai Prófétáról, a mai Tisza István ucca sarkán állott, 1910-ben lebontott Diana-Fürdőről, hol egykor Széchényi István is lakott. — Megemlékezik a király-uccai Kék Macskáról (a Kisdíófa ucca sarkán ma álló régi házban volt) és a máig fennálló Bécsi Sörházról is. Leírja a városligeti vendéglőket, a zöldfa-uccai Zöldfát, sok pesti mesterlegény Herberg-helyét, a ferencvárosi „kipakkolós vendéglőket”, ahová az ember a rántott csirkét maga vitte, a ferencvárosi „Régi Serházat” és a „Kis Serházat”, mely a régi ferencvárosi temető mellett állott. A temető a mai Védgát uccán túl volt, a serházak viszont a Gáton, illetőleg a temető árkán innen. „Az élők, akik a temető árkán innen vannak, igyanak sert és ne gondoljanak a halálra”, ezzel a gondolat-

tal fejeződik be a kedves és sok helytörténeti adatot tartalmazó verszet, a mai irodalmi reklám öse és a mai művészi reklámpiktura nagybátyja. A német rigmusokat az alábbi korszerűsített magyar fordítás adja:

Ha Bak Serhez szokott inyed,
Hly sert is ihatsz Pesten,
Serfőző Petz és Tüköry
Hév szomjad oltja menten!

A Komlós Kerthen jól ihatsz.
Jegyezd meg jól magadnak,
Cigány mellett seren, boron
Itt pompásan vigadnak.

Ősrégi cégér a Csigá,
Fogolymadár, Borsajtó
S Duna-uccán, a sarkon, ott
Bayernél tárt az ajtó!

Kishid uccában bőviben
Fernkorn ad jó sert jó bort
Este, reggel — ajánlom én —
Vidd el oda a sógort!

A Hét Választó Fejedelem
Jó gazdája a Reischli:
A Serforrásnál nagyszerű
A gombózos friss peisli!

A Zöld Hordó serrel teli!
Feléd kaesint! No, látod?
Veréb felett az Eiselét
És Peiselét találod!

Zenélő Óra: régi hely,
Joseph ur a gazdája.
Sok régi dalt cseng édesen
S a sert ezzel kínálja.

Uj felvonógép zakatol
Ez ősi, vén lokálba!
Friss hordó gyorsan felrepül
S már ott a ser a pokálba!

Jó sert prófétám, im, neked
Schöberl a Prófétában!
Jobb ételt, mint itt, nem találsz
Sehol sem Pest-Budában!

Diana Fördőből jövet
Virslit kapj be barátom!
Utána Dietz urnál seret!
Ezt szívemből ajánlom.

Király uccai Kék Matska ül,
Friss, habzó serre csábit,
Az ucca végén, messze, kiűn
A Három Grádics áll itt.

Am elfáradsz, míg oda érsz.
Utközbe hát leülj ám,
Jó seren, boron — ne feledd —
Lengyel Királynál lehülj ám!

Bécs Városához: káváház.
A puncs óh mi esodás itt,
Szomszéd Bécsi Serházba jár
Ki „Seres Csizmát” áhit!

Városerdön, tó partinál
Stipánicz a korcsmáros,
Cégére a Serpocsolya,
De sere mégse' sáros!

YESTOR ételizesítő-
húskivonat
Minden ételt izbe és táperőben
teljavít!
A Yestor forró vízzel, kevés zsira-
dék hozzáadásával kitűnő erőlevest ad
Gyártja: Herceg Esterházy
Husárugyár, Kapuvár

Magyar uccából jobbra át!
A Hatvani Kapunál
Ugyan ki áll ott? Herr Barát
Da ist er! Serrel kinál!

Zöldfa uccában cégér, pléh,
Zöldfa van rája festve,
Zöldfánál sere minden Céh
És Herberg minden este!

Óreg Schmiedl, a Fogadós
Nem huzza le az inged!
Polgári koszt: jó szó a bér,
Ha nines is egy fityinged.

Mesterlegény, vándorlegény,
Ha ide szállsz Herbergbe:
Schmiedl Tatát, Herberg Apád
Hálásan zárd a szivedbe!

Franzstadtb' Sturmál óh, mi jó
A friss esibe kirántva!
Ihatsz itt sert, „Köbányait”,
Hogy szájad marad táva.

A Régi Sertsarnok-ba jár
A polgárság már régen,
Kis pénzért innen visz haza
Könnyü mámort eserében.

Kis bakugrásra van esupán
A Kiesi Serház tőle,
Odalátni a szemközti
Franzstadti temetőre . . .

E Kis Serház emitten áll
Gát-uccában a Gáton
A vén Sirkert meg ott busul
Túl a temetőárkon . . .

Ezért a ser mi jól esik
Innen a temetőárkon!
Igyál Pajtás, amíg lehet!
Ne borongj elmúláson!

Mindezek közül maig már csak Ba-
yer, illetőleg Scholtz utóda a Kis Pisz-
kos, a Zenélő Óra és a király-uccai
Bécsi Sörház áll fenn. A többi eltűnt
az idők viharában, vagy más nevet vi-
sel.

Dr. Bevilaqua-Borsódy Béla.

FÜRST BERNÁT

Budapest legrégibb és legmegbízhatóbb
MŰVÉSZÜGNOKSÉGE
BUDAPEST, VII. HARSFA UCCA 40.
Sürgöncy: ARTISTIK BUCAPEST.
TELEFON: JÓZSEF 465-60.

Női kamaranégyes, női zenekarok,
jazz- és szalonzenekarok, énekes bár-
zongoristák, artisták és táncművészek
közvetítése.

A „Fogadó”-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vásár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Borpiac

Bor- és pálinkaárak.

A termelők bizakodó állásponton vannak, a borok árait magasabban tartják, de ha vévő akad, akkor hihetetlen alacsony árakon is odaadják. Ugyanez áll a gyümölespálinkaféleségeknél is. Itt még az is megvan, hogy a Gyümöleszeforgalmi betiltásával e társaságnak igen nagy mennyiségű gyümöleszesze maradt vissza, amelyet az állam ma potom pénzen dob a piacra. Ma már a főzést mindenütt beszüntették. A bírtokos törkölyöt, seprőjét eldobja, minthogy azt pálinkafőzésre használja fel.

Nagykereskedelemben eladatott Baján 200 hl literenkint 20 fillérré, Nyársapáton 3 vagon 13%-os literenkint 18 fillérré. A kereskedelem keresi a kimondottan zöldfehér édes új lefejtett árut, amelyért literenkint 29–30 fillért is fizet. Gyöngyös vidékén 10%-os borokat a kereskedelem 1.3 filléres alapon vásárol s több száz hektoliter kelt el. Ugyanígy egy vagon 11%-os othelló literenkint 16 fillérré értékesült. Peronospora az országban több helyen fellépett, azonban az időjárás következtében nagyobb károkat sehonnan sem jelentenek. Több kárt okozott a jégverés, amely elsőbbsen Szekszárd vidékét, másodízben Szentendre, Tótmegyer, Leányfalu határárt verte el. — A kár ez utóbbitól csaknem 100%-os.

Prónayfalván közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 62 hl 12 Malligand-fokos 26 fillérré.

Csongrád. Üzlet csak kicsiben kötött literenkint 20–25 filléres árakon.

Villányban kereslet szünetel, kínálat közepes, a május hó 20-i zivataros eső meghozta a peronosporát, amely e hó 2-án kitört elég erősen egy 15 mm-es eső után. A termelők erre való tekintettel a oreladásoknál tartózkodóbbak lettek.

Zalatárnok. Eladatott 2 hl 10 Malligand-fokos literenkint 22 fillérré és 1 hl 12 fokos literenkint 25 fillérré. Szepetneken közepes kereslet és kíná-

lat mellett eladatott 50 hl 8 Malligand-fokos literenkint 9 fillérré, 30 hl 10 fokos literenkint 11 fillérré, 20 hl 11 fokos literenkint 12 fillérré.

Szekszárdon csak kisebb tételekben történik eladás. Eladatott körülbelül 80–100 hl 20 fokos vegyesáru literenkint 20–24 filléres áron vendéglősöknek. Egy tételben eladatott 200 hl. másodkézből budapesti borkereskedőnek. A borok mind sillerborok. Malligand-fokonkint 1.2 fillérré.

Pálinka. Törköly: Az aratási szükséglet fedezése élénkítette a piacot, a készletek egyre csökkennek és a termelés is lassankint majdnem mindenütt befejeződik. Árak hektoliterfokonkint 2.60–2.70 P.

Seprő: Árak: hektoliterfokonkint 2.80–3 P.

Szilva: Az elmúlt héten is több, nagyobb üzlet létrejött, amely vételék egyrésze véleményező vásárlás volt, mivel a szilvatermeskilitások erősen rosszabbodtak. Árak: nyáriszilva 5.30, kékszilva 5.70, prémiumos kékszilva 6 P

Borfogyasztási adó elengedése.

A bor- és hús fogyasztási adók jóvedelmét a községi háztartás céljára engedte át az állam, kikötve azonban, hogy minden község és város tartozik megfelelő szabályrendeletet alkotni a fogyasztási adók kezeléséről. A községi bor- és hús fogyasztási adók szedhető legmagasabb tételeit a pénzügyminiszter maga állapítja meg.

A helyi szabályrendeletek megalkotásának céljára a pénzügyminiszter által szerkesztett szabályrendelet-minta kötelező s a megalkotott szabályrendelet csak kormányhatósági jóváhagyás alapján alkalmazható.

Ezek előrebocsátása után említjük meg azt a panaszos levelet, amely előadta, hogy az egyik község a községi vendéglős helyzetén olyképen kívánt segíteni, hogy nemesak a hátralékos bért engedte el és a jövőre nézve a bért mérsékelte, hanem elengedte a községi kocsmá bérlejének a kimért borok fogyasztási adóját is, minek folytán a többi kocsmárossal szemben a községi kocsmá bérleje igen nagy előnyhöz jutott, lévén a bor fogyasztási adója majdnem ugyanannyi, mint a beszerzési ára a termelőnél.

A borfogyasztási adó ugyan most tényleg községi adó, amelynek szedését minden község (város) maga gyakorolja a saját fogyasztási adó szabályrendelete szerint, mégsem lehetséges az, hogy a község (város) egyes adózóknak személy szerint elengedje a szabályrendelet szerint járó községi fogyasztási adókat. Ez nemesak az egyenlő és arányos teherviselés elvébe ütközik bele, hanem magába a kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletbe is, amelynek pontozatai nemesak az

adózókat, hanem az adószedő községet (várost) is kötelezik.

A szabályrendeletben nem foglalt adómentességét csupán a szabályrendelet megfelelő módosítása után lehet teremteni; arra pedig, hogy az egyenlő teherviselés elvét ennyire sértő módosításhoz a kormányhatóság hozzájáruljon, komolyan számítani nem lehet. A kereseti adó jóvedelme is a községek háztartási bevételeit gyarapítja, még sinesen joga a községnek (városnak) bárkit mentesíteni a kereseti adó fizetése alól, még a saját alkalmazottait sem, amint ezt adott esetben a közigazgatási bíróság ítéletileg kimondta. (P. H.)

Mindenről lemondhat

ami fölösleges, csak a szaklapokról ne mondjon le! Mert minél súlyosabbak a viszonyok, annál fontosabb, hogy lássuk, olvassuk, tudjuk:

mi történt a szakmában!

ÜZLETI HIREK

Szeged. Horváth Ferenc, a Dreher-étterem tulajdonosa elnyerte az újszegedi Vigadó-étterem bérletét. A modernül berendezett új üzlet ünnepélyes megnyitása e hó elsején volt.

Hódmezővásárhely. Rapcsák Péter kartárs áthelyezte üzletét a Rothermere u. 18. sz. alá. Az új helyiség renoválás és újonnan berendezve, június hó 1-én lett ünnepélyesen megnyitva.

Békéscsaba. Patáky Ferenc volt pályaudvari vendéglős kibérelte a Széchenyiliget éttermeit. Izléses és fővárosi stílusban berendezett üzletét e hó 1-én nyitotta meg.

Üzletáthelyezés. Czékly Ferenc újszegedi vendéglős üzletét a Kolozsvári uca alól áthelyezte a Nagy Sándor és Munkácsi Mihály uca sarkára. Czékly kartárs az új vendéglőhelyiséget megfelelően átalakíttatta és igen izlésesen berendezte e hó folyamán ünnepélyesen megnyitotta.

Oroszáza. Tatzl Antal, az „Alföld” szálloda tulajdonosa jóforgalmú üzletét egy étteremmel nagybővította. — Tekintettel a fokozódó autó- és idegenforgalomra egész üzletét modernizálta, hogy a legkényesebb igényeknek is megfeleljen. **Fekete Gy.**

A szerkesztésért felelős:
Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: **Fekete Gyula.**

Közvetítette és kialakította **134.000 P** vételárért: **ZWILLINGER GYŐZŐ** ingatlanügynökségi iroda, Budapest, VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403—13.

MÜNNICH ALADAR műépítész, törvényeszkí hites szakértő által megállapított forgalmi becserkéke **286.000 P.**

A Szállodások, Vendéglősök, Kávécsok stb. Országos Nyugdíjgyesülete Szék-háza, VII, Aréna út 15.

354 □ öln

Italok*

Bor. Az 1929—1930 télen igen kedvező körülmények között áttelelt szőlőkben a tavaszi munkálatokat minden zavaró momentum nélkül rendes időben elvégezték. Az erősen hűvös májusi és a normálnál szárazabb júniusi időjárás ugyan az erjedési százalékot hátrányosan befolyásolta, mindazonáltal a szőlőfejlődés a nyár közepén annyira kielégítőnek látszott, hogy kedvező szüretre számíthatunk.

A korai mustjelet belföldön a pénztelenség és a bőtermésre való spekuláció miatt, külföldi viszonylatban pedig az osztrák jóterméssel járó must-ár-csökkenés következtében nem tudott kifejlődni. Ausztriában, ahová eddig évente jelentős mennyiségű korai mustot exportáltunk, a must ára az osztrák vám alá süllyedt. Ez a körülmény a bevételnek újat állta. A korai mustok ára kezdetben klosterneuburgi cukorkokként 1 fillér volt. Ez az ár az előrehaladott szüreti időnyben a szőlősgazdák bőtermés miatt való aggodalmaskodása és az egyre jobban jelentkező hordóhiány következtében, különösen a Tisza-Duna közén 0,6 fillérre esett vissza. A borárak alakulása a következő volt: az alföldi 10 fokos kommerzborokért az év elején 2,5 fillért kértek Malligandfokoként és literenként, és ez az ár tartotta magát mindaddig, míg az új szüret eredménye világosan nem mutatkozott. Az új 10 százalékos kommerzbor ára, Malligandfokoként és literenként szüret után 1,5 fillér volt, majd a kereslet tartózkodó volta következtében a naptári év végefelé a parasztáru 1,1 fillérért volt kapható.

*A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara 1930. évi jelentéséből.

A borárak ilyen nagymérvű csökkenésének normális viszonyok mellett a belfogyasztás emelkedését kellett volna előmozdítani, de ennek az ellenkezője következett be. Az egyre élesebb verseny következtében a termelő, hogy a termelésben előálló deficitet kiegyensúlyozza, egyre fokozottabb mértékben veszi át a borkereskedelem szerepét és a kereskedő közvetítői hasznát magának akarja biztosítani. Miként a multban, úgy ez évben is a belföldi borkoraszítás növekedésének jelentős akadálya volt, szakkörök szerint, az igazságtalanul magas borkoraszítási adó. Jelentésünk évében már az volt a helyzet, hogy az egy liter bor után Budapestben fizetett fogyasztási adóért (19 fill. literenként), vidéken egy és félliter közepesen jobb minőségű bort lehetett vásárolni. Termelői és kereskedői részről minden alkalmat megragadtak, hogy a kormány figyelmét erre a tarthatatlan és veszedelmes helyzetre felhívják, sajnos, eredmény nélkül.

A szakmának a külföldi magyar borházak működésével szemben kifejezésre jutott aggályait tökéletesen igazolták azok az események, melyek Berlinben és Hamburgban fordultak elő. Az állami akció ezeken a helyeken nemcsak, hogy eredménytelenül végződött, hanem olyan körülmények között likvidáltott, melyek a magyar borkivitel érdekeit nem szolgálták. — Azok a kifogások, melyeket a szakma az állami pincegazdaság versenyével szemben a multban hangoztatott, ez évben is teljes mértékben fennállottak s a súlyos elhelyezési viszonyok folytán még élenkebben éreztették hatásukat.

Borkivitelünk a következőképen alakult:

	1929	
	érték	mennyiség
Must	1.209.000 P	44.091 q
Bor	16.359.000 P	268.776 q
Összesen	17.569.000 P	312.867 q

	1929	
	érték	mennyiség
Must	525.000 P	19.931 q
Bor	13.941.000 P	292.262 q
Összesen	14.466.000 P	312.193 q

A fenti szám adatok szerint borkivitelünk mennyisége mérleget alig valamivel maradt el az előző év eredménye mögött. Ebben nagy része van annak, hogy a szokatlanul kedvezőtlen franciaországi termés eredményt borkereskedelmünk felhasználta arra, hogy Franciaországban új felvevőpiacot keressen a magyar bor számára. Ezenkívül a francia borok hiánya Svájcban is erősen érezhető volt s így az ideirányuló exportunk is növekedett. Mindazonáltal a váratlanul megnyílt új elhelyezési lehetőségek mellett sem sikerült borkivitelünknek fokozni, ami arra vezethető vissza, hogy a mult évi piacainkra irányuló exportunk viszont ugyanannyival visszaesett, jóllehet áraink alacsonyok voltak és az 1930. évi termés kiváló minősége, mind olyan körülmények voltak, amelyek a nemzetközi versenyben előnyösen estek latba. A naptári év végén Csehszlovákiában kereskedelmi szerződéses kapcsolataink, valamint a jobb minőségű

borok exportját általában elősegítő támogatás megszűnt és a fuvardíj elszámolások is kedvezőtlenül változtak meg. Ezek a körülmények az exportterületeket tovább kedvezőtlenül befolyásolták.

Borbekozatalunk, mely 1929-ben 212.000 P értékben 1238 q volt, 1930-ban 113.000 P értékben 776 q-ra csökkent.

Pezségő. A kedvezőtlen gazdasági viszonyok a pezségőiparban különösen éreztették hatásukat s a fogyasztás még az előző évhez képest is hanyatlott. A különben is fényűzősszámba jövő pezségőbort súlyos borkoraszítási adó, magas fővárosi köveztvám és ezeken kívül még 20 százalékos fényűzősi adó terheli, amelyek mellett a fogyasztás emelkedésére számítani alig lehet. A kivitel, bár az elmúlt évhez viszonyítva megkészszerződött, mégsem tud olyan lendületet venni, a mely ennek a cikkünknek elsőrendű nrönösége mellett megokolt volna. A pezségőbort sújtó nagy közteher s a külföldi magas védővámok, melyeknek lebontására, szakkörök szerint, a kereskedelmi tárgyalások során nem fektetünk különösebb súlyt, az exportképesség rovására mennek. Mint sérelmet említi a szakma, hogy a külföldi borházak felsőbb utasításra csak a borkipac által előállított pezségőbort hozhatják forgalomba.

A behozott 88 q pezségő (1929-ben 115 q) 37.000 P értékben ez évben is Franciaországra esik. A kivitt 663 q 139.000 P értékét képvisel (1929-ben 331 q) és Brazíliába, Olaszországba, Nagy-Britanniába és Csehszlovákiába irányult.

Szesz. Az 1929—30 termelési évadban a pénzügyminisztérium által megállapított szesztermelési keret 420.000 hektoliter tett, tehát 90.000 hektoliterrel többet, mint a megelőző 1928—29-es évadban. A termelési keret emelését az értékesítési viszonyok nem tették megokoltá, miután az értékesítési lehetőségek az előző évadhoz képest érzékenyen rosszabbodtak. Az itali célokra eladott szesznek mennyisége, — amely pedig a legmagasabb árcsoportba tartozik és viseli az önköltségi áron alul eladott szesz (export szesz, denaturált szesz, motorikus szesz) elszenvedett veszteséget — az 1928-29-es termelési évadban például még 87.700 hektoliter volt, míg az 1929—30-as termelési évadban csak 61.400 hl. A szesztermelési keret emelését egyes szeszgyártási nyersanyagokból való nagy természetű szükségessé, hogy a felesleges elhelyezését ezzel is előmozdítsák. A csökkent belföldi fogyasztás és a lényegesen nagyobb termelés együttesen oly irányban éreztették hatásukat, hogy a termelőknél jutó ár az előző termelési évad hl-kénti 100 pengős átlagárhoz képest 77,50 P-re csökkent. Az itali célokra szolgáló szesz forgalmának csökkenése az általános közgazdasági viszonyok romlása mellett elsősorban a bő borkoraszításra vezendő vissza, amelynek folyamánnyaképen úgy az olesó bor, mint az olesó borból kifőzött borpárlat annál is inkább erős versenytársává lett ennek a szesznek, mert a kifőzött borpárlat teljes mennyisége az itali szesz árához igazodó árszinten adható el, holott a szesznek csak egy része kerül élvezeti célokra

forgalomba magas árszinten.

Az 1929-1930 termelési évad termelésének értéke (együttesen mezőgazdasági és ipari szeszgyárak) kb. 33 millió pengőre tehető, tehát az 1928-29 termelési évadhoz képest a termelés mennyiségének csaknem 30 százalékos emelkedése mellett annak értéke kb. változatlan maradt.

Az ecetgyártási célokra felhasznált szesz 19.900 hl-rel körülbelül az előző évi mennyiséggel volt egyenlő. A denaturált szesz termelésénél fölhasznált szesz mennyisége az előző évi 50.100 hl-ről 46.900 hl-re csökkent. A motorszesz előző évi és elmúlt évi fogyasztási adatait összehasonlítva, négyszeres emelkedést látunk. Ez az emelkedés onnan ered, hogy a benzinnel víztelenített szeszrel való kötelező keverése csak 1929 november 1-ével lépett életbe, úgy hogy az 1929. évi adat csupán kéthavi felhasználást mutat. Jelentésünk évében motorhajtási célokra 110.100 hl szesz vétetett igénybe.

A külföldi szesziacokon a már eddig is alacsony árak tovább lemorzsolódtak, mert az exportáló országok egyre növekvő kínálata mellett az importáló országok kereslete csökkent s csak a magyar szesz közkedveltségének tudható bc, hogy exportunk lényeges visszaesése nem következett be. A kivitt mennyiség 103.432 q-t tett 5.131.000 P értékben (1929. 136.018 q 7.8 millió P értékben).

Égetett szeszesitalok, likőr és rum. A forgalom az előző évhez mérten is kb. 40%-kal csökkent, mert a piac felvívőképessége tovább gyöngült s fizetőképességi esetek száma is növekedett a szakmában. Mindezek a körülmények hátrányosan befolyásolták a szeszesitalüzletet, az egyre tartó rendkívül éles verseny pedig az eladási árak leromlására vezetett. A rendki-

vül rossz szakmai viszonyok folytán néhány likörgyári cég megszűnt, újabb üzemek pedig nem létesültek. A szeszellátás változatlanul az Országos Szeszértékesítő Rt. útján történt, mely szerv az igényléseket teljes mértékben kielégítette. A termelvények csaknem kizárólag a belföldön nyertek elhelyezést, mert a szomszédos államok kereskedelmi politikája folytán közismerten elsőrendű gyártmányaink elől elvannak zárva a külföldi piacok. A behozatalnak ezidő szerint különösebb jelentősége nincs.

(Folyt. köv.)

A szaklapok hirdetési részének megfizetése

Ha némely szaklapnak hirdetési oldalait megfigyeljük, arra a furesza tapasztalatra jutunk, hogy számos esetben e lapokban olyan hirdetések is jelennek meg, melyek nem odavalók, megtevésztők és elhelyezésük visszaélés azzal a bizalommal, melyet olvasóközönsége saját szakmájának lapjával szemben természetesen ér. Akiknek erre a megfigyelésre állandó alkalmuk van, csodálkozva és bosszúsán látják, hogy mi minden történhetik

Egy 70.000 lakosú nagy alföldi városban szállodalap üzlet betegség miatt

eladó v. bérbeadó

Nagy Ifallegyasztás. Érdeklődni lehet a Fogadó kiadóhivatalában.

ezen a téren. Olvasóink jól tudják, hogy mi elvi ellenségei és éles ellenzői vagyunk mindenfajta kétes és a valóságnak meg nem felelő hirdetések közlésének, sohasem tekintettük lapunk hirdetési részét sem másnak, mint olvasóink érdekeit szolgáló rovatnak és éppen ezért beszerzéseiknél mindig nyugodt bizalommal a lapban hirdető cégeket vetők igénybe, mert tudták, hogy azok megbízhatóságát már hirdeteiknek lapunk számára való elfogadása is garantálja.

Fenti tény feljogosít bennünket arra, hogy a többi szaklaptól is megköveteljük ennek az elvnek a betartását és a hirdetési rész megtisztítását. Számos iparost kimélhetek volna meg ezek a lapok ügyvezetéseiktől, mint keserű csalódásoktól, ha példánkat követve, kissé önzetlenebbek és elsősorban olvasóik érdekeit tartják szem előtt.

Határvonalat húzni hirdetések között, hogy valók-e egy szaklapba vagy sem, igazán nehéz, nem egykönnyen megoldható feladat. Kötelességtudás mellett még bizonyos iskolázottság és tapasztalat is szükséges, hogy a bűzát a polyvától megkülönböztessük. A Fogadó már nagyszegű hirdetési megtevésekről mondott le, mert kétségei voltak: realis-e a hirdetés, nem téveszti-e meg az olvasót és nem sérti-e ezáltal érdekeit.

Természetesen vannak szaklapok, melyek hirdetési rovataikat teljesen különálló vállalkozásnak tekintve, annak kihasználását hirdető-vállalatoknak bérbeadják, mely hirdető-vállalatok természetesen nem a lap olvasóinak érdekeit, hanem a saját zsebüket nézik és így eshetik meg, hogy még az illető szakma érdekeit súlyosan sértő konkurrens hirdetéseket elhelyeznek azon a vélt jogcímen, hogy „business“

Mi a magunk részéről megmaradunk azon az egyedül becsületes és etikailag kifogástalan állásponton, hogy, mint a múltban, a jövőben is csak olyan hirdetések fognak lapunkban megjelenni, melyek nemcsak a hirdetőket, hanem az olvasók érdekeit is szolgálják és melyeket olvasóink mindig bizalommal követhetnek. Ez különben meg kell hogy hozza a gyümölcsét számunkra is, mert hiszen a hirdető cégeknek is emines érdekük, hogy hirdeteiket olyan lapban helyezték el, melynek olvasóközönsége, bizva a szerkesztőség intencióinak becsületességében, ezt a bizalmat a hirdetőnek is előlegezi.

Megyünk tovább, céltudatosan a magunk által kijelölt úton, az egyedüli jutalom, amire reflektálunk és amit kiérdemelni minden igyekezetünkkel törekszünk: úgy olvasóinknak, mint hirdetőinknek elismerése és szeretete.

Közírré tesztem,

hogy folyó évben kibocsátott árjegyzékem árából

a Lignum Sanctum és magyar golyóknál engedményt nyújtok.

Pap Jenőné Gillemot Mária
Sakk, kugli szétküldés most VI. Eötvös uca 30. Nyungafast!

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

- Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült**
Uj Borfövény-kivonat plakátja . . . . . drb.-ja	90 fill.
Legalább 20 darab vételénél darabja	80 fillér.
A korcsma hitel előrléséről szóló plakát	60 fill.
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)	
Fiatalkorúak szeszfülalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát	40 fill.
Padlóra köpni fillos plakát	40 fill.
Éneklés és lármázás hatóságilag tiltva van plakátja	40 fill.
Káromkodás, frágár beszéd fillos plakát	40 fill.

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókötség miatt — darabonként 20 fillérral drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős“ kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi uca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét mellett küldésnél igen nagy a portókötség.